

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

Het college verzoekt u dit raadsvoorstel te behandelen

Onderwerp	Vaststelling Plan van Aanpak 'Op koers naar het omgevingsplan'
Zaaknummer	31756-2023
B&W vergadering	12 juni 2023
Agendacommissie	26 juni 2023
Raadsvergadering	18 juli 2023
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer
Behandelend ambtenaar	Vincent Breen en Nienke Spiegelenberg telefoon: 0572-347 799, e-mail:
Fatale termijn(en)	

Bijlage(n):

(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

Bijlage 1 Plan van Aanpak 'Op koers naar het omgevingsplan' (schematisch)

(Achtergrondinformatie)

Bijlage 2 Koersdocument Omgevingsplan (analyse en achtergrondinfo)

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	18 juli 2023
Zaaknummer	31756-2023
Onderwerp	Vaststelling Plan van Aanpak 'Op koers naar het omgevingsplan'
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer
Voor informatie	Vincent Breen en Nienke Spiegelenberg telefoon: 0572-347 799, e-mail:

Samenvatting

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bevat een aantal nieuwe planologische instrumenten. Het centrale juridische instrument in de Omgevingswet is het omgevingsplan: hierin wordt het beleid uit de omgevingsvisie en ander relevant beleid waar nodig vertaald in juridische regels. Het omgevingsplan is de opvolger van het bestemmingsplan, maar het verschilt daar op een aantal onderdelen wezenlijk van. Bij de inwerkingtreding van de wet worden onze bestemmingsplannen automatisch (van rechtswege) omgezet in een (allesomvattend) omgevingsplan. Dit wordt het tijdelijke (deel van) het omgevingsplan genoemd. Op dat moment gaan we een transitieperiode in: we hebben tot eind 2029 de tijd om dit tijdelijke omgevingsplan in een 'echt' nieuw omgevingsplan om te zetten dat voldoet aan alle wettelijke vereisten en waarin regels uit lokale verordeningen en de zgn. bruidsschat (gedecentraliseerde rijksregels zoals milieuregels) zijn geïntegreerd.

Ter voorbereiding op de Omgevingswet hebben we een aanpak gemaakt die ons helpt de transitie naar het omgevingsplan doordacht te maken (bijlage 1). In het Rond de Tafel gesprek van 23 maart jl. hebben we het Plan van Aanpak toegelicht. In dit raadsvoorstel hebben we de aandachtspunten die op 23 maart zijn meegegeven samengevat opgenomen onder argument 1.2. Het voorstel is het Plan van Aanpak 'Op koers naar het omgevingsplan' vast te stellen.

Beslispunten

1. Het Plan van Aanpak 'Op koers naar het omgevingsplan' vast te stellen.

Inleiding

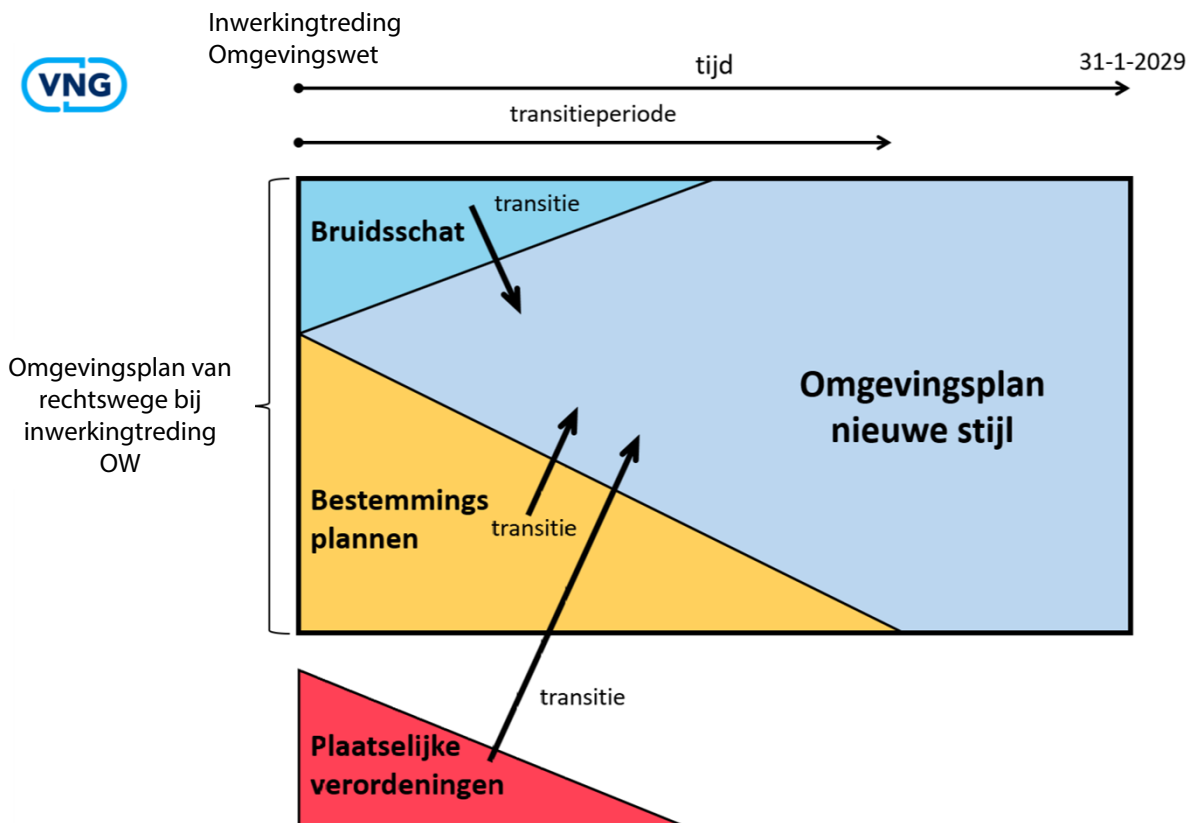
Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bevat een aantal nieuwe planologische instrumenten. Eén van de nieuwe instrumenten, de Omgevingsvisie, heeft u in 2020 vastgesteld, vooruitlopend op de nieuwe wet. Deze visie bevat ons strategisch ruimtelijke beleid.

Van bestemmingsplan naar Omgevingsplan

Het centrale juridische instrument in de Omgevingswet is het omgevingsplan: hierin wordt het beleid uit de omgevingsvisie en ander relevant beleid waar nodig vertaald in juridische regels. Het omgevingsplan is de opvolger van het bestemmingsplan, maar het verschilt daar op een aantal onderdelen wezenlijk van.

Bij de inwerkingtreding van de wet worden onze bestemmingsplannen automatisch (van rechtswege) omgezet in een (allesomvattend) omgevingsplan. Dit wordt het tijdelijke (deel van) het omgevingsplan genoemd. Op dat moment gaan we een transitieperiode in: we hebben tot eind 2029 de tijd om dit tijdelijke omgevingsplan in een 'echt' nieuw omgevingsplan om te zetten dat voldoet aan alle wettelijke vereisten en waarin regels uit lokale verordeningen en de zgn. bruidsschat (gedecentraliseerde rijksregels zoals milieuregels) zijn geïntegreerd.

Schematisch ziet dit proces er als volgt uit:

Het omgevingsplan is, net als de omgevingsvisie, een instrument van de gemeenteraad. Een belangrijk verschil tussen visie en plan is dat de omgevingsvisie alleen onszelf bindt. Het omgevingsplan bevat juridische regels die directe werking hebben naar onze inwoners en bedrijven.

Plan van Aanpak om transitie in goede banen te leiden

Ter voorbereiding op de Omgevingswet hebben we een aanpak gemaakt die ons helpt de transitie naar het omgevingsplan doordacht te maken. We hebben de aanpak samengebracht in het schema in bijlage 1. Daarnaast is een document met de achterliggende analyse opgenomen in bijlage 2.

In het Rond de Tafel gesprek van 23 maart jl. hebben we het Plan van Aanpak toegelicht. We hebben toen afgesproken de aanpak ook formeel vast te stellen. Onder 'Argumenten' geven we op hoofdlijnen de aandachtspunten weer die u voor het vervolg heeft meegegeven.

Beoogd effect

De volgende uitgangspunten liggen ten grondslag aan de voorgestelde aanpak:

1. Een goed doordachte aanpak voor de komende jaren.
2. Flexibiliteit bij tussentijdse nieuwe ontwikkelingen.
3. Dienstverlening op niveau houden in de transitieperiode.

We leggen met vaststelling van dit Plan van Aanpak een fundament voor een gestructureerde invoering van het nieuwe omgevingsplan in de komende jaren.

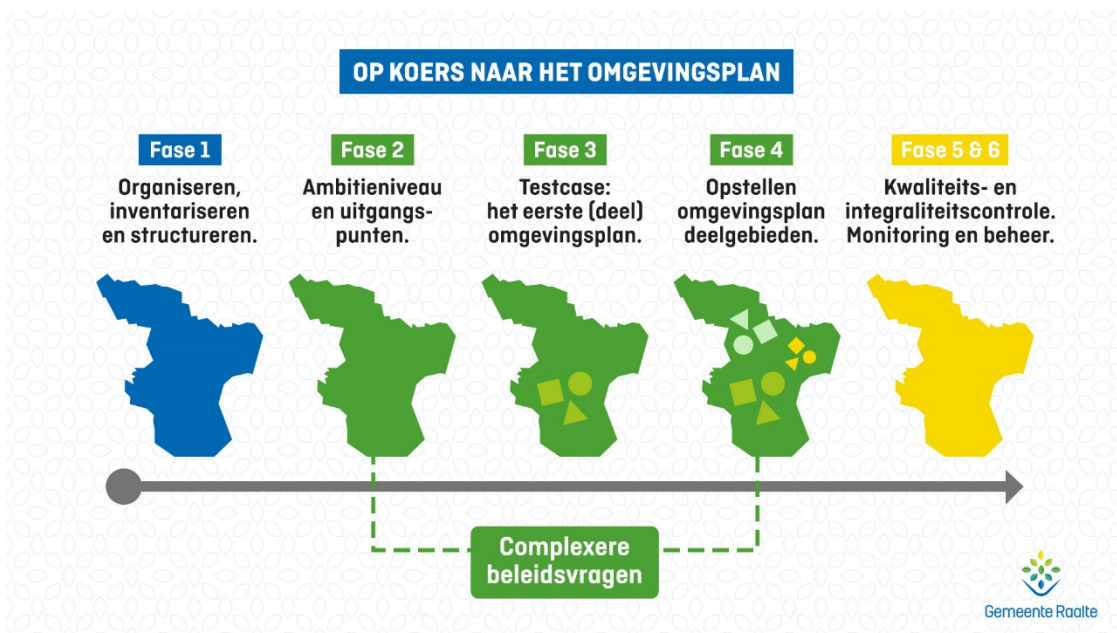
Argumenten

1.1 Plan van aanpak vaststellen als fundament voor verdere proces

Door dit Plan van Aanpak vast te stellen legt u de basis voor het verdere proces. Dit geeft het college de ruimte om het PvA uit te voeren. Dat betekent bijvoorbeeld:

- Een aanbesteding starten voor het adviesbureau dat we in het vervolgproces nodig hebben (voor het opstellen van planregels etc.);
- Het gesprek met uw raad over ambitieniveau en uitgangspunten voorbereiden (fase 2);
- Participatieplannen voorbereiden voor de verschillende deelgebieden;
- Etc.

In grote lijnen ziet de aanpak er als volgt uit. In het PvA in bijlage 1 is elke fase verder uitgewerkt.

1.2 Aandachtspunten voor het vervolg

Wij hebben de volgende aandachtspunten uit het Rond de tafel gesprek in maart gehaald:

- Heb aandacht voor de relatie met andere (beleids)processen zoals rond verstedelijking en de opgaven in het landelijk gebied.
- We vinden participatie belangrijk: op het juiste niveau op het juiste moment. Per deelgebied kan verschillen hoe participatie wordt vormgegeven. Sluit daarbij steeds aan op wat relevant is voor inwoners.
- Zorg dat de raad goed zijn kaderstellende rol kan pakken. Het kan zijn dat er nu andere inzichten zijn ten opzichte van beleid in bijvoorbeeld de omgevingsvisie. Zorg dat er ruimte in het proces ruimte is om de koers bij te stellen als de raad dat wil.
- Blijf de raad vooral goed betrekken, het liefst in behapbare 'brokken'. Dan blijft dit grote complexe proces te volgen.
- Een wens is om regels neer te zetten die stabiel zijn en niet steeds veranderen. Dat geeft zekerheid voor inwoners en ondernemers.

Deze aandachtspunten nemen we in het verdere proces mee.

Participatie

In fase 3 en 4, waarin de inhoud van het omgevingsplan wordt vormgegeven, wordt ook de participatieaanpak uitgewerkt in concrete participatie/communicatieplannen. De gedachte is om steeds voor participatievormen te kiezen die aansluiten bij de behoefte van de betrokkenen in de verschillende deelgebieden. Zo zal in het centrum van Raalte of Heino iets anders nodig zijn dan in een bestaande woonwijk of in het buitengebied.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is één van de vele onderwerpen die in het omgevingsplan aan de orde komt. Dit is onderdeel van de aanpak.

Kanttekeningen

1. *Situatie op de arbeidsmarkt en beschikbaarheid deskundigen*

Een factor waar we beperkt invloed hebben, maar die bepalend kan worden voor het tempo dat we hierna kunnen maken is de situatie op de arbeidsmarkt, specifiek bij adviesbureaus. Kennis over het nieuwe instrument omgevingsplan is maar bij een beperkt aantal adviesbureaus aanwezig. Gemeenten zullen veelal op hetzelfde moment een beroep op deze bureaus doen, die bovendien al volop werk hebben i.v.m. de woningbouwopgave in Nederland. Onze intentie is om een 'snelle volger' te zijn: we willen gebruikmaken van de kennis die de koplopers opdoen en daar snel op volgen zodat de transitieperiode zo kort mogelijk is.

1.1. *Gestructureerd proces zal deels doorkruist worden door kleine wijzigingen van het omgevingsplan*

De wereld staat niet stil. Er gaan zich vanaf 1 januari 2024 ontwikkelingen voordoen die vragen om wijziging van het omgevingsplan. Bijvoorbeeld nieuwe woningbouwplannen. Door die wijzigingen gaan al delen van het omgevingsplan 'gevuld' worden met regels. We zullen in het grotere omgevingsplanproces moeten bepalen of we die regels houden, of beschouwen als een set tijdelijke regels die waar nodig in het grotere proces vervangen worden met nieuwe regels. Dit is nu nog een vrij abstract vraagstuk. We zullen hier bij de eerste kleine wijzigingen van het omgevingsplan nog nadere uitleg over geven, zodat duidelijk wordt hoe het grotere proces zich tot de kleinere wijzigingen verhoudt.

Financiën

De kosten die gemoeid zijn bij de transitie naar een nieuw omgevingsplan zijn in deze fase nog niet precies te ramen. Dit hangt mede af van keuzes die we gedurende het proces nog moeten maken zoals het detailniveau van het plan en het participatieniveau dat we kiezen. Ramingen van andere gemeenten voor het totale proces lopen uiteen van € 400.000 tot € 1,4 miljoen. We zien dat veel gemeenten, zo ook wij, worstelen met de onbekendheid van het instrument. Dat maakt het in dit stadium lastig een scherpe raming te maken. Ook de plansoftware die nog in ontwikkeling is maakt op dit moment nog dat ramingen moeilijk te maken zijn.

Op basis van ervaringen met grote bestemmingsplanherzieningen uit het verleden houden we op dit moment rekening met € 150.000 per jaar (interne + externe kosten) voor de komende 6 jaar. Het Rijk heeft in 2022 eenmalig € 454.000 beschikbaar gesteld voor implementatie van de Omgevingswet. Dit biedt in ieder geval dekking voor de eerste jaren. Wij zullen in de begroting een voorstel doen om voor de eerste jaren dit door het Rijk beschikbaar gestelde bedrag van € 454.000 als projectbudget te reserveren. Hiermee kunnen we in ieder geval een goede start maken. We stellen voor met een scherpere raming te komen zodra er in den lande meer ervaringscijfers zijn. Wij verwachten dit in de loop van nauwkeuriger 2024 te kunnen doen.

Vervolg

Het Plan van Aanpak wordt uitgevoerd. De eerste stappen zijn het inrichten van de projectorganisatie, het aanbesteden van een adviesbureau voor de eerste fases en het voorbereiden van het 'ambitieniveaus en uitgangspunten' gesprek met uw raad.

Communicatie

Dit stadium van het omgevingsplanproces is nog te abstract om actief over te communiceren. Gaandeweg het proces wordt participatie/communicatie steeds relevanter. Zie verder de paragraaf participatie.

Bijlagen

Bijlage 1	Plan van Aanpak 'Op koers naar het omgevingsplan' (schematisch)
Bijlage 2	Koersdocument Omgevingsplan (analyse en achtergrondinfo)

Gemeente Raalte

burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de burgemeester
Martijn Dadema

RAADSBSLUIT

Zaaknummer

31756-2023

De raad van de gemeente Raalte,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 juni 2023

Besluit:

1. Het Plan van Aanpak 'Op koers naar het omgevingsplan' vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van 18 juli 2023.

de griffier
Karin Zomer

de voorzitter
Martijn Dadema